

Орієнтовне календарно-тематичне планування

МАТЕМАТИКА

Частина 2

3

Видавництво

™

«Підручники
і посібники»

На допомогу вчителю (вчительці) початкових класів закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у Всеукраїнському експерименті за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової освіти» на 2019-2020 н. р.»

Заїка А. М., Тарнавська С. С.

Орієнтовне календарно-тематичне планування
з математики
3 клас

175 год на навчальний рік, 5 (4 + 1) год на тиждень
за підручником А. М. Заїки, С. С. Тарнавської
«Математика. 3 клас», видавництво «Підручники і посібники», 2019 р.

Орієнтовне календарно-тематичне планування складено відповідно до Типової освітньої програми (математична освітня галузь), розробленої колективом під керівництвом Р. Б. Шияна, та підручника (навчального посібника) «Математика. 3 клас» (автори Заїка А. М., Тарнавська С. С.). У ньому пропонується тематика освітніх занять/уроків, перелік ключових понять, термінів, математичних компетентностей та перелік понять для періодичного повторення і закріплення, формування вмінь і навичок з початкового курсу математики.

Рекомендоване планування учитель/вчителька може використовувати без змін. Водночас він/вона має право в межах навчальних годин, відведених на вивчення курсу математики, вносити зміни з урахуванням особливостей класу й пізнавальних можливостей учнів і за власним бажанням доповнювати, розширювати, конкретизувати перелік компетентностей відповідно до освітньої програми закладу, визначати у Примітці календарної схеми теми, питання й завдання інтеграції математики з іншими освітніми галузями.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України «Щодо методичних рекомендацій для 3 класів експериментальних закладів загальної середньої освіти» № 1/9 – 513 від 14 серпня 2019 р. для учнів 3 класу застосовується формувальне й підсумкове (тематичне та завершальне) оцінювання. Підсумкове (тематичне) оцінювання здійснюється вербально за результатами виконання діагностичних робіт, які можна проводити усно або письмово. Їх подача може бути у формі тестових завдань, усного опитування, письмової комбінованої роботи, практичної роботи, складання проєктів тощо. Автори в календарно-тематичному плануванні передбачають орієнтовний час проведення діагностичних робіт (з урахуванням вивчення завершеної тематики чи розділу навчального матеріалу).

Розподіл навчального матеріалу за семестрами, кількість годин (уроків/занять) для опрацювання теми, періодичність проведення діагностичних робіт та оцінювання учитель/учителька визначає самостійно (зазначає це в орієнтовному плануванні), враховуючи рівень сформованості конкретних очікуваних результатів (КОРів) навчання здобувачів освіти, а також додатковий резервний час (20% від загальної кількості годин).

Резервний час в освітній програмі закладу загальної середньої освіти сприяє, зокрема, задоволенню освітніх потреб здобувачів освіти, вирівнюванню їх досягнень, розвитку наскрізних умінь [Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688)].

Примітка.

1. **175 год** на навчальний рік, **5 год** на тиждень (з них — **1 год** в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»). 35 год (20 %) — резервний час, (140 год + 35 год = 175 год)
2. Теми *математичної освітньої галузі*, що входять до інтегрованого курсу «**Я досліджую світ**», учитель/-ка добирає самостійно, зважаючи на обов'язкову наявність **провідної ідеї** (освітня подія, проблема, сюжет, тема), яка б забезпечувала нерозривний зв'язок, цілісність уроку, уникаючи штучної інтеграції.
3. У випадку обрання Типового навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою, де навчальний предмет «Математика» має 4 год, а інша 1 год математичної освітньої галузі належить до навчального предмета «Я досліджую світ», при заповненні класного журналу пропонуємо користуватися рекомендаціями, які зазначені в листі Міністерства освіти і науки України № 1/9 – 322 від 18 травня 2018 року «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 року».

Орієнтовне календарне планування
 уроків математики в 3 класі закладів загальної середньої освіти
 за підручником «Математика. 3 клас»
 (автори А. М. Заїка, С. С. Тарнавська)

Видавництво «Підручники і посібники»
 2019

№№ уроку/заняття за пор.	Тема і зміст уроку/заняття	Ключові поняття, терміни, математичні компетентності	Повторення понять	Дата проведення	Примітка
Арифметичні дії з числами в межах 1000 на основі нумерації					
38	Додавання і віднімання числа 1 ($170 + 1$, $187 - 1$). Коло. Круг	Утворення числа з попереднього додаванням 1 (одиниці) й з наступного відніманням 1 (одиниці); «сусіди» круглих та розрядних чисел; розрізнення кола і круга за їх істотними ознаками (коло — це особлива крива замкнена лінія, круг — частина площини)	Попереднє й наступне числа, «сусіди» числа; послідовність чисел у натуральному ряді чисел, на визначеній групі (множині) чисел (числовому проміжку); обчислення значень виразів на всі арифметичні дії вивчених видів		
39	Додавання і віднімання чисел на основі їх розрядного складу ($300 + 40$, $300 + 4$, $300 + 50 + 4$, $345 - 300$, $345 - 40$, $345 -$	Обчислення сум і різниць трицифрового числа і розрядного; додавання і віднімання іменованих чисел,	Круглі та розрядні числа; запис числа у вигляді суми розрядних доданків; розпізнавання числових рівностей і нерівностей;		

	5). Числові рівності і нерівності	поданих в одиницях місткості	читання числових рівностей зліва направо й справа наліво		
40	Рівняння. Розв'язок рівняння. Обчислення значень виразів. Складені задачі, що містять трійку взаємопов'язаних величин	Розуміння сутності понять «рівняння», «розв'язок рівняння». Узагальнення способів усного додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через розрядну одиницю та з переходом через неї; читання і опрацювання даних, поданих у таблиці	Обчислення сум і різниць двоцифрових чисел; читання числових нерівностей зліва направо й справа наліво; розв'язування задач на віднімання суми від суми		
41	Розв'язування простих рівнянь виду $a + x = c$; $x + b = c$. Складена задача на знаходження різниці двох добутків. Обернена задача	Розв'язування простих рівнянь виду $a + x = c$; $x + b = c$ способом добору розв'язку та на основі правила знаходження невідомого компонента додавання	Правило знаходження невідомого доданка; додавання й віднімання чисел; розв'язування задач на знаходження четвертого пропорційного		
42	Закони додавання: переставний, сполучний. Додавання і віднімання виду $500 + 200$, $30 + 40$, $500 - 300$, $50 - 30$, $380 + 10$, $380 + 100$. Обернена задача	Сполучний закон додавання $(a + b) + c = a + (b + c)$, його сутність, способи формулювання, використання сполучного закону при обчисленнях виду $(200 + 40) + 50$, $300 + (500 + 70)$; виконання усних і письмових обчислень	Переставний закон додавання, його використання при обчисленнях; додавання й віднімання розрядних чисел, двоцифрових чисел; побудова прямокутника за довжинами його сторін. Повторення прийомів виконання дій виду: $36 + 21$, $36 + 24$, $36 + 28$, $54 - 32$, $50 - 28$, $54 - 28$		

43	Проведення діагностичної роботи		Підсумкове (тематичне) оцінювання з розділу «Арифметичні дії з числами в межах 1000 на основі нумерації»		
Додавання і віднімання чисел у межах 1000 на основі властивостей арифметичних дій					
44	Додавання на основі правила додавання числа до суми (540 + 200, 540 + 20, 360 + 40). Задачі на збільшення числа на кілька одиниць	Правило додавання числа до суми. Формулювання, ілюстрування, застосування правила для зручних обчислень; розв'язування простих рівнянь	Способи додавання двоцифрових чисел (40 + 26, 43 + 20, 56 + 4, 56 + 8, 56 + 14, 56 + 18) (на основі правил додавання суми до числа й числа до суми; сполучного закону); знаходження невідомих компонентів дії ділення		
45	Додавання чисел виду 400 + 320, 40 + 320, 40 + 360. Складання й розв'язування задач за їх коротким записом	Правила додавання суми до числа. Формулювання, ілюстрування, застосування правила для зручних обчислень; порівняння сум на основі зміни одного з їх компонентів	Розкладання числа на суму розрядних доданків. Розрізнення понять коло і круг		
46	Віднімання чисел виду 830 – 200, 830 – 20. Розв'язування задач на знаходження суми двох добутків	Правила віднімання числа від суми. Формулювання, ілюстрування, застосування правила для зручних обчислень.	Способи віднімання двоцифрових чисел (на основі правила віднімання числа від суми). Обчислення виразів виду 100 – 20, 300 – 20, 458 – 50, 458 – 408; обчислення периметра багатокутника		

47	Додавання круглих чисел виду $520 + 340$. Переставний і сполучний закони додавання	Додавання частинами, порозрядне додавання, способом укрупнення розрядних одиниць. Розв'язування задач на різницеве порівняння двох часток	Порівняння виразів і їх значень. Числові нерівності. Різницеве й кратне порівняння		
48	Нерівності зі змінною. Елементи кола (круга): центр, радіус, діаметр, їх позначення і читання на рисунках	Розрізнення числових нерівностей і нерівностей зі змінною. Добір розв'язків нерівності зі змінною	Порівняння чисел; утворення числових нерівностей із чисел, з числа й виразу, з двох виразів на одну дію		
49	Віднімання круглих чисел виду $470 - 320$. Розв'язування складених задач на віднімання суми від числа	Способи віднімання суми від суми, суми від числа, числа від суми. Порозрядне віднімання, віднімання частинами. Коментування способів обчислення	Добір значень змінної в нерівності, які перетворюють її в істинну числову нерівність		
50	Розв'язування нерівностей способом добору розв'язку. Розв'язування складених задач	Поняття розв'язку нерівності. Знаходження окремих розв'язків нерівностей зі змінною способом добору із кількох запропонованих. Перевірка, чи є дане число розв'язком нерівності з однією змінною	Розв'язування нерівностей зі змінною; обчислення значень виразів		
51	Перевір себе. Додавання і віднімання	Розв'язування задач зведенням до одиниці.	Закріплення й узагальнення знань, умінь та навичок		

	чисел у межах 1000. Розв'язування задач	Задачі, що містять трійку взаємопов'язаних величин (ціна, кількість, вартість)	обчислень виразів вивчених видів		
52	Проведення діагностичної роботи.		Підсумкове (тематичне) оцінювання з розділу «Додавання і віднімання чисел у межах 1000»		
Усне додавання і віднімання круглих трицифрових чисел					
53	Додавання і віднімання чисел виду $90 + 30$, $150 - 70$. Обернені задачі	Способи обчислення сум і різниць укрупненим розрядних одиниць: виділення кількості десятків у числі; виконання усних і письмових обчислень. Складання і розв'язування обернених задач (на основі зв'язку та залежності між компонентами арифметичних дій)	Визначення загальної кількості одиниць третього, другого розрядів у числі; додавання й віднімання двоцифрових чисел; складання числових рівностей при порівнянні числових виразів. Ознаки прямокутника, їх використання для розв'язання практичних завдань		
54	Додавання і віднімання круглих трицифрових чисел ($340 + 220$, $340 + 270$, 34 дес. + 27 дес., $340 - 220$, $340 - 270$, 34 дес. - 27 дес.)	Способи обчислення суми і різниці круглих трицифрових чисел укрупненим розрядних одиниць; виконання усних і письмових обчислень. Використання навичок обчислень для	Розв'язування простих рівнянь виду $x - b = c$, $a - x = c$, $x \cdot a = b$, $a : x = c$ способом добору розв'язку та на основі правила знаходження невідомого компонентів арифметичних дій; співвідношення між одиницями довжини		

		розв'язання проблемної ситуації			
55	Периметр прямокутника. Формула периметра прямокутника. Додавання і віднімання вивчених видів	Обчислення значень виразів вивчених видів на всі арифметичні дії (додавання, віднімання, множення і ділення). Читання і записування математичних тверджень, використовуючи буквену символіку. Розв'язування рівнянь, права частина яких є числовим виразом	Сполучний закон додавання; розв'язування задач на знаходження суми двох добутків, розв'язування рівнянь		
56	Обчислення виразів виду $230 + 70$, $20 + 170$, $300 - 70$, $300 - 170$	Розряди чисел. Розрядний склад трицифрових чисел; додавання (віднімання) суми до (від) числа, числа до (від) суми; додавання і віднімання частинами	Побудова прямокутника за розмірами його сторін; розв'язування задач на збільшення, зменшення числа на кілька одиниць, на різницеve порівняння; визначення послідовності чисел за визначеною умовою (збільшення, зменшення)		
57	Зміна суми від зміни доданка. Дослідження залежності результату додавання від зміни одного з доданків. Задачі з буквеними даними	Ілюстрування та формулювання зміни суми двох доданків від зміни одного з доданків (при сталому іншому). Використання залежності між	Читання виразів на додавання; обчислення значень виразів за допомогою результатів подібних виразів виду $50 + 40$ і $52 + 40$, $350 + 70$, $349 + 70$, порівняння їх значень;		

		компонентами і результатом дії для розв'язання математичних і життєвих ситуацій. Запис розв'язання задачі у вигляді виразу зі змінною	повторення табличних випадків множення й ділення. Обчислення значень виразів на 2-3 дії різного ступеня без дужок і з дужками		
58	Проведення діагностичної роботи		Підсумкове (тематичне) оцінювання з розділу «Усне додавання і віднімання круглих трицифрових чисел»		